

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20-25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

Predsednik Državnega zbora

EVA: 2015-2611-0055
Številka: 00711-7/2015/6
Datum: 23. 9. 2015

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	25 -09- 2015		
Šifra:	541-01/15-1911		
Povezava:			
EPA:	762-VII	EU:	
Sign. zn.:			
Kratika:			

Vlada Republike Slovenije je na 72. dopisni seji dne 23. 9. 2015 določila besedilo:

– Predloga zakona o spremembah Zakona o socialno varstvenih prejemkih – nujni postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države ter prepreči poslabšanje socialnega stanja določenih skupin upravičencev do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka oziroma da se ohrani meja njihove socialne varnosti. Predlog zakona je povezan z ostalimi ukrepi iz področja transferov posameznikom in gospodinjstvom, pripravljenimi z namenom nadaljnje javnofinančne konsolidacije.

Sprejem zakona je vezan na izvršitev državnih proračunov za leti 2016 in 2017.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Peter Pogačar, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Martina Vuk, državna sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Štefan Lepoša, v.d. generalnega direktorja Direktorata za socialne zadeve, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Barbara Starič Strajnar, sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Marjetka Kovšca, podsekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Priloga: 1

PREDLOG
EVA 2015-2611-0055
NUJNI POSTOPEK

ZAKON
O SPREMEMBAH ZAKONA O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Sedanja ureditev sistema socialnovarstvenih prejemkov, tj. denarne socialne pomoči (v nadaljnjem besedilu: DP) in varstvenega dodatka (v nadaljnjem besedilu: VD), je določena z Zakonom o socialno varstvenih prejemkih (v nadaljnjem besedilu: ZSVarPre), objavljenem v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 61/10, 40/11, 14/13 in 99/13, in z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: ZUPJS), objavljenem v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO in 57/15.

Denarna socialna pomoč

ZSVarPre določa, da je do DP upravičen posameznik, ki si sam materialne varnosti začasno po merilih tega zakona ne more zagotoviti zaradi okoliščin, na katere ne more vplivati. Okoliščine, na katere bi posameznik lahko vplival, veljavni zakon določa primeroma. Namen DP je zagotavljanje sredstev za preživetje v višini, kot jo določa veljavni zakon. DP je namenjena samski osebi oziroma družini kot celoti. Veljavni zakon zato ureja tudi vprašanje, kako obravnavati posameznega družinskega člana, ki je brez sredstev za preživljanje po svoji krivdi (do DP ni upravičen), ter iz katerih virov si mora upravičenec poskušati zagotoviti sredstva za preživetje, preden lahko prejme denarno socialno pomoč (z delom, pravicami iz dela ali zavarovanja, z dohodka iz premoženja in drugih virov oziroma z nadomestili ali prejemki po drugih predpisih ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati, ali na drug način).

Višina DP, ki naj bi preprečevala absolutno revščino in zagotavljala sredstva za zadovoljevanje minimalnih potreb, ki omogočajo preživetje, se določi tako, da se od višine, ki zadošča za preživetje – od minimalnega dohodka samske osebe oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine (t.i. cenzus) – odšteje dohodek samske osebe oziroma družine, ugotovljen na način, ki ga določa zakon (lastni dohodek).

Minimalni dohodek samske osebe oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine se po veljavnem zakonu določi v skladu z ekvivalenčno lestvico in glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka.

Polna višina osnovnega zneska minimalnega dohodka, ki je določena v sistemskem delu veljavnega zakona¹, tj. 288,81 evra, zaradi uveljavitve Zakona o dodatnih interventnih ukrepih (Uradni list RS, št. 110/11 in 43/12; v nadaljnjem besedilu: ZDIU12) in Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14 in 24/15 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZUJF), ki sta znesek minimalnega

¹ Glej prvi odstavek 8. člena ZSVarPre.

dohodka do 31. decembra 2014 določila v višini 260,00 evrov (z možnostjo usklajevanja po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji) še ni stopila v veljavo. Višina omenjenega osnovnega zneska minimalnega dohodka se je v času uporabe ZSVarPre uskladila dvakrat. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 99/13; v nadaljevanju: ZSVarPre-C) je bila uveljavitev oziroma začetek uporabe polne višine osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov s prehodnimi določbami² ponovno »zamrznjena«, in sicer za obdobje do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda. Za omenjeno obdobje je bil določen osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 265,22 evrov, z možnostjo usklajevanja po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, saj bi se lahko drugače socialni položaj upravičencev do DP (in VD) realno poslabšal (glede na prejete zneske). Višina osnovnega zneska minimalnega dohodka se je v času uporabe ZSVarPre-C uskladila dvakrat in trenutno znaša 270,82 evrov.

Zaradi zamika začetka uporabe osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini in z namenom, da se v času zaostrenih javnofinančnih in gospodarskih pogojev določenim skupinam ljudi (predvsem prejemnikom varstvenega dodatka, ki so iz sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja prešli v sistem socialnega varstva in družinam z otroki) z izrednimi ukrepi (z uveljavitvijo ZDIU12 in ZUJF) meja socialne varnosti, določena z novo socialno zakonodajo glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov, ne bi zmanjšala, je bila oblikovana t.i. prehodna ekvivalenčna lestvica. Prehodna ekvivalenčna lestvica je bila na podlagi ZDIU12 oblikovana do 31. decembra 2012³. ZUJF je njeno veljavnost oziroma uporabo podaljšal do 31. decembra 2014⁴, ZSVarPre-C pa za obdobje do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda⁵.

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v sistemske delu veljavnem zakonu in se v skladu s prehodnimi določbami ZSVarPre-C še ne uporablja (v nadaljevanju: **sistemska ekvivalenčna lestvica za DP**), znaša DP glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka 270,82 evrov (v nadaljnjem besedilu: ozmd):

1. prva odrasla oseba: 1 ozmd oziroma 270,82 evrov,
2. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,28 ozmd oziroma 346,65 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,28),
3. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,56 ozmd oziroma 422,48 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,56),
4. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov,
5. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov,
6. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,5 ozmd oziroma 135,41 evrov,

² Glej prvi odstavek 36. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 99/13).

³ Glej 4. člen ZDIU 12.

⁴ Glej 152. člen ZUJF.

⁵ Glej 36. člen ZSVarPre-C.

7. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,78 ozmd oziroma 211,24 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,5 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,28),
8. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,64 ozmd oziroma 173,32 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,5 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,14),
9. prvi otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, ki je najstarejši: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov,
10. vsak naslednji otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,6 ozmd oziroma 162,49 evrov.

V primeru dodelitve otroka v skupno varstvo in vzgojo se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka določi v polovični višini merila iz prejšnjega odstavka.

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v prehodnem delu veljavnega zakona in se uporablja trenutno do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda (v nadaljevanju: **prehodna ekvivalenčna lestvica za DP**), znaša DP, glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka 270,82 evrov (v nadaljnjem besedilu: ozmd):

1. prva odrasla oseba: 1 ozmd oziroma 270,82 evrov,
2. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,28 ozmd oziroma 346,65 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 ozmd in dodatka za delovno aktivnost 0,28 ozmd),
3. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,56 ozmd oziroma 422,48 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 ozmd in dodatka za delovno aktivnost 0,56 ozmd),
4. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov,
5. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,8 ozmd oziroma 216,65 evrov,
6. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,6 ozmd oziroma 162,49 evrov,
7. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,88 ozmd oziroma 238,32 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,6 ozmd in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,28 ozmd),
8. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,74 ozmd oziroma 200,40 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,6 ozmd in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,14 ozmd),
9. prvi otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, ki je najstarejši: 0,8 ozmd oziroma 216,65 evrov,
10. vsak naslednji otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov.

V primeru dodelitve otroka v skupno varstvo in vzgojo se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka določi v polovični višini zgoraj

navedenega merila za otroka.

Varstveni dodatek

Do VD so po ZSVarPre upravičene osebe, ki so trajno nezaposljive ali trajno nezmožne za delo ali so nezaposlene in starejše od 63 let za ženske oziroma od 65 let za moške in so upravičene do denarne socialne pomoči oziroma bi do nje lahko bile upravičene ali katerih lastni dohodek oziroma lastni dohodek družine, ugotovljen na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, presega višino njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine, ugotovljenega na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, ne presega pa višine njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine za varstveni dodatek, ter izpolnjujejo druge pogoje po tem zakonu. Do VD niso upravičene osebe, ki so v celodnevem institucionalnem varstvu v socialnovarstvenem zavodu.

Enako kot pri DP je bila zaradi zamika začetka uporabe osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini in z namenom, da se v času zaostrenih javnofinančnih in gospodarskih pogojev določenim skupinam ljudi (predvsem prejemnikom varstvenega dodatka, ki so iz sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja prešli v sistem socialnega varstva in družinam z otroki) z izrednimi ukrepi (z uveljavitvijo ZDIU12 in ZUJF) meja socialne varnosti, določena z novo socialno zakonodajo glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov, ne bi zmanjšala, oblikovana t.i. prehodna ekvivalenčna lestvica. Prehodna ekvivalenčna lestvica je bila na podlagi ZDIU12 oblikovana do 31. decembra 2012⁶. ZUJF je njeno veljavnost oziroma uporabo podaljšal do 31. decembra 2014⁷, ZSVarPre-C pa za obdobje do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda⁸.

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v sistemske delu veljavnem zakonu in se v skladu s prehodnimi določbami ZSVarPre-C še ne uporablja (v nadaljevanju: **sistemska ekvivalenčna lestvica za VD**), se višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana za ugotavljanje upravičenosti do VD v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena ZSVarPre določi na enak način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do DP po tem zakonu, pri čemer se osebi, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za žensko oziroma od 65 let za moškega in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena ZSVarPre, ta višina minimalnega dohodka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona (trenutno 270,82 evrov)⁹ v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda, poveča za:

1. 0,56 osnovnega zneska minimalnega dohodka (151,66 evrov¹⁰) za samsko osebo, za edino odraslo osebo v družini in za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,28 osnovnega zneska minimalnega dohodka (75,83 evrov¹¹) za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe.

Cenzus za VD tako znaša:

1. 1,56 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 422,48 evrov¹² (z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 450,54 evrov) za samsko osebo;

⁶ Glej sedmi, osmi, deveti in deseti odstavek 4. člena ZDIU 12.

⁷ Glej sedmi, osmi, deveti in deseti odstavek 152. člena ZUJF.

⁸ Glej osmi, deveti, deseti in enajsti odstavek 36. člen ZSVarPre-C.

⁹ Glej prvi odstavek 36. člena ZSVarPre-C ter Sklep o usklajeni višini minimalnega dohodka od julija 2015 (Uradni list RS, št. 57/15).

¹⁰ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

¹¹ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

2. 1,26 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 341,23 evrov¹³ (z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 363,90 evrov) za samsko osebo, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi;
3. 2,06 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 557,89 evrov¹⁴ (z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 594,95 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi, nobena ni aktivna), v kateri samo en družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD;
4. 2,34 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 633,71 evrov¹⁵ (z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 675,81 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi), v kateri obe osebi izpolnjujeta pogoje za upravičenost do VD.

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v prehodnem delu veljavnega zakona in se uporablja v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda (v nadaljevanju: **prehodna ekvivalenčna lestvica za VD**), se višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana za ugotavljanje upravičenosti do VD v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena ZSVarPre določi na enak način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, pri čemer se osebi, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za žensko oziroma od 65 let za moškega in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena ZSVarPre, ta višina minimalnega dohodka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona (trenutno 270,82 evrov) v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda, poveča za:

1. 0,73 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 197,70 evrov) za samsko osebo, za edino odraslo osebo v družini in za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,36 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 97,50 evrov) za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe.

Cenzus za VD tako znaša:

1. 1,73 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 468,52 evrov, z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 499,64 evrov) za samsko osebo;
2. 1,53 osnovnega zneska minimalnega dohodka (414,35 evrov, z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 441,88 evrov) za samsko osebo, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi;
3. 2,33 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 631,01 evrov, z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 672,92 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi, nobena ni aktivna), v kateri samo en družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD;
4. 2,69 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 728,50 evrov, z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 776,90 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi), v kateri obe osebi izpolnjujeta pogoje za upravičenost do VD.

Razlogi za sprejem predloga zakona

¹² Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

¹³ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

¹⁴ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

¹⁵ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

Kot že omejeno zgoraj se prehodni ekvivalenčni lestvici za DP in VD uporabljata od 1. 1. 2012 do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda. Z ugotovitvijo, da je gospodarska rast preseгла 2-odstotka bruto domačega proizvoda, se uveljavi tudi polna višina osnovnega zneska minimalnega dohodka, tj. 288,81 evrov.

Veljavni zakon določa, da gospodarsko rast ugotovi Statistični urad Republike Slovenije. Sklep o ugotovitvi, da je gospodarska rast preseгла 2-odstotka bruto domačega proizvoda, Vlada Republike Slovenije objavi v Uradnem listu Republike Slovenije do 30. septembra leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda.

Statistični urad Republike Slovenije je ugotovil, da je gospodarska rast preseгла 2-odstotka bruto domačega proizvoda v letu 2014, zato bi brez spremembe veljavnega zakona prehodna ekvivalenčna lestvica za DP s 1. januarjem 2016 prenehala veljati, začela pa bi se uporabljati sistemska ekvivalenčna lestvica za DP. Glede na zgoraj navedeno se s 1. januarjem 2016 začne uporabljati tudi osnovni znesek minimalnega dohodka v polni višini 288,81 evrov.

Predlagatelj zakona ugotavlja, da bi bili z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemskih ekvivalenčnih lestvic za DP in VD oziroma ukinitvijo prehodnih ekvivalenčnih lestvic za DP in VD, upravičenci do DP na slabšem, in sicer predvsem enostarševske družine z dvema otrokoma ali več (več kot imajo otrok, večja je razlika – za več bi lahko bili prikrajšani) – 1785 družin in vse dvostarševske družine (več kot imajo otrok, večja je razlika – za več bi prikrajšani) – 8300 družin, ter upravičenci do VD.

Enostarševska družina z dvema otrokoma brez dohodkov in premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do DP v višini 785,37 evrov. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za DP oziroma ukinitvijo prehodne ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena le do 731,21 evrov DP, t.j. do 54,16 evrov DP manj kot trenutno.

Dvostarševska družina z dvema otrokoma brez dohodkov in premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do DP v višini 839,54 evrov. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za DP oziroma ukinitvijo prehodne ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena le do 808,66 evrov DP, t.j. do 30,88 evrov DP manj kot trenutno.

Samska oseba brez dohodkov in premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do VD v višini 197,70 evrov. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za VD (in za DP) oziroma ukinitvijo prehodne ekvivalenčne lestvice za VD (in za DP), pa bi bila lahko upravičena le do 161,73 evrov varstvenega dodatka, t.j. do 35,97 evrov VD manj kot trenutno.

Z namenom, da z uveljavitvijo oziroma z začetkom uporabe osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR od 1. januarja 2016 dalje, nobena zgoraj omenjena skupina ne bi bila na slabšem, se predlagata novi ekvivalenčni lestvici za DP in VD. Koncepta določanja višine DP in VD se ne spreminjata.

Predlog nove ekvivalenčne lestvice za DP, glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka 288,81 evrov (v nadaljnjem besedilu: ozmd):

1. prva odrasla oseba: 1 ozmd oziroma 288,81 evrov - povečanje za 18 evrov,
2. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,28 ozmd oziroma 369,67 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 ozmd in dodatka za delovno aktivnost 0,28 ozmd) – povečanje za 23,02 evrov,
3. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,56 ozmd

oziroma 450,54 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 ozmd in dodatka za delovno aktivnost 0,56 ozmd) – povečanje za 28,06 evrov,

4. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7 ozmd oziroma 202,16 evrov – povečanje za 12,60 evrov,
5. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,76 ozmd oziroma 219,50 evrov - povečanje za 2,85 evrov,
6. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,57 ozmd oziroma 164,62 evrov – povečanje za 2,12 evrov,
7. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,85 ozmd oziroma 245,48 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,57 ozmd in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,28 ozmd) – povečanje za 7,16 evrov,
8. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,71 oziroma 205,05 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,57 ozmd in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,14 ozmd) – povečanje za 4,65,
9. prvi otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, ki je najstarejši: 0,76 ozmd oziroma 219,50 evrov – povečanje za 2,85,
10. vsak naslednji otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,66 ozmd oziroma 190,61 evrov – povečanje za 1,04 evrov.

V primeru dodelitve otroka v skupno varstvo in vzgojo se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka določi v polovični višini zgoraj navedenega merila za otroka.

Predlog nove ekvivalenčne lestvice za VD, glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka 288,81 evrov (v nadaljnjem besedilu: ozmd):

Predlaga se, da se višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana za ugotavljanje upravičenosti do VD, ki se določi na enak način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do DP po tem zakonu, pri osebi, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske oziroma od 65 let za moškega in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena ZSVarPre, v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka 288,81 evrov poveča za:

1. 0,63 osnovnega zneska minimalnega dohodka za samsko osebo za edino odraslo osebo v družini in za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,34 osnovnega zneska minimalnega dohodka za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe;
3. 0,69 osnovnega zneska minimalnega dohodka za samsko osebo iz 5. točke prvega odstavka 26. člena tega zakona.

Cenzus za VD bi tako znašal:

1. 1,63 osnovnega zneska minimalnega dohodka (470,76 evrov) za samsko osebo
2. 1,45 osnovnega zneska minimalnega dohodka (418,77 evrov) za samsko osebo, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi;
3. 2,2 osnovnega zneska minimalnega dohodka (635,38 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli

osebi, nobena ni aktivna), v kateri samo en družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD;

4. 2,54 osnovnega zneska minimalnega dohodka (733,57 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi), v kateri obe osebi izpolnjujeta pogoje za upravičenost do VD.

Enostarševska družina z dvema otrokoma brez dohodkov in premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do DP v višini 785,37 evrov. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena do 779,78 evrov DP, t.j. do 5,59 evrov manj DP kot trenutno. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo nove sistemske ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena do 814,44 evrov DP, t.j. do 29,07 evrov več DP kot trenutno.

Dvostarševska družina z dvema otrokoma brez dohodkov in premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do DP v višini 839,54 evrov. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena do 808,66 evrov DP, t.j. do 30,88 evrov manj DP kot trenutno. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo nove sistemske ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena do 863,54 evrov DP, t.j. do 24 evrov več DP kot trenutno.

Samska oseba, ki prejema pokojnino v višini 400 evrov, in je brez premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do VD v višini 68,51 evrov (cenzus v višini 1,73 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 468,51 evrov minus pokojnina). Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za VD (in za DP), pa bi bila lahko upravičena le do 50,54 evrov varstvenega dodatka (cenzus v višini 1,56 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 450,54 evrov minus pokojnina), t.j. do 17,97 evrov VD manj kot trenutno. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo nove sistemske ekvivalenčne lestvice za VD (in za DP), pa bi bila lahko upravičena do 70,76 evrov varstvenega dodatka (cenzus v višini 1,63 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 470,76 evrov minus pokojnina), t.j. do 2,25 evrov VD več kot trenutno.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Osnovni cilj predlaganih sprememb je, da z uveljavitvijo oziroma z začetkom uporabe osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR od 1. januarja 2016 dalje, nobena zgoraj omenjena skupina upravičencev do DP oziroma VD ne bi bila na slabšem.

2.2 Načela

Načelo varovanja človekovega dostojanstva: Načelo je v predlog zakona vpeljeno s spremembami zakonskih določb.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

- Glej točko 1.

b) Način reševanja:

Predvidene rešitve se bodo reševale s predlaganim zakonom.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z obstoječim pravnim redom, s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona bo v medresorsko usklajevanje posredovan naknadno.

•

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima negativnih finančnih posledic za druga javna finančna sredstva, bo pa treba v letih 2016 in 2017 zagotoviti dodatna sredstva v višini 13.845.051,00 evrov na letni ravni iz državnega proračuna.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Glede na finančna sredstva v proračunu za leto 2016 je potrebno zagotoviti v letih 2016 in 2017 dodatnih 13.845.051,00 evrov na letni ravni.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

DENARNA SOCIALNA POMOČ

Izhodiščna vrednost zneska minimalnega dohodka

Načini določanja izhodiščne vrednosti zagotovljenega minimalnega dohodka se od države do države močno razlikujejo. Glede na določenost ali pa okvirnost zneskov zagotovljenega minimalnega dohodka lahko države EU razvrstimo v tri skupine:

- države, kjer so zneski minimalnega dohodka enotno določeni glede na ugotovljene dohodke oziroma status upravičenca in konkretni socialno-ekonomski položaj prosilca nima nanje nobenega vpliva (Danska, Francija, Velika Britanija);
- države, kjer so določeni le okvirni zneski in imajo socialnovarstveni delavci pravico oceniti konkretne potrebe prosilca (Avstrija);
- države, kjer so ob zneskih minimalnega dohodka določeni tudi posebni dodatki, ki jih odobrijo pristojni organi na podlagi diskrecijske pravice (Danska, Irska, Ciper).

VARSTVENI DODATEK:

Izhodiščna vrednost minimalnega dohodka oziroma cenzusa

V Nemčiji je cenzus enak kot za denarno socialno pomoč. Na Portugalskem cenzus za samsko osebo znaša 409 evrov, za par 716 evrov. Na Madžarskem cenzus znaša 160-odstotkov od minimalne starostne pokojnine za osebe nad 62 let ali za osebe, ki so dosegle upokojitveno starost in živijo skupaj z zakoncem ali partnerjem, 95-odstotkov za osebo pod 75 let, za osebo nad 75 let pa 130-odstotkov.

5.2 Prilagojenost predlagane ureditve pravu evropske unije:

Sedanja ureditev je usklajena s Priporočilom o skupnih merilih glede zagotavljanja zadostnih

virov in socialne pomoči v sistemih socialne varnosti, ki ga je sprejel Svet EU z dne 24. 6. 1992 (92/441/ECC, OJ L 245, 26/08/1992 P. 0046), pravno zavezujoči akti na tem področju pa ne obstajajo, zato je predlagana ureditev prilagojena pravu evropske unije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima administrativnih posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

- Predlog zakona nima posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

- Predlog zakona ne bo imel učinkov na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Glej točko 1.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

- Predlog zakona ne bo imel učinkov za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

- Predlog zakona ne bo imel učinkov za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo predstavljen ciljnim skupinam ter širši javnosti preko medijev in spleta. Izvajanje sprejetega zakona bo izvajal Inštitut Republike Slovenija za socialno varstvo.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ne obstajajo.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Pri pripravi predloga zakona javnost ni sodelovala, ker gre nujni ukrep, da se prepreči poslabšanje socialnega stanja določenih skupin upravičencev do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka oziroma da se ohrani meja njihove socialne varnosti. Gre tudi za ukrep, ki je povezan z nadaljnjo javno finančno konsolidacijo.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica
- Peter Pogačar, državni sekretar
- Martina Vuk, državna sekretarka
- Štefan Lepoša, v.d. generalnega direktorja
- Barbara Starič Strajnar, sekretarka
- Marjetka Kovšca, podsekretarka

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13 in 99/13) se prvi odstavek 26. člena spremeni tako, da se glasi:

»(1) Višina minimalnega dohodka za vlagatelja in posameznega družinskega člana vlagatelja se v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona določi po naslednjih merilih:

1. prva odrasla oseba: 1,
2. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,28 (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,28),
3. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,56 (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,56),
4. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7,
5. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,76,
6. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,57,
7. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,85 (vsota osnovnega ponderja 0,57 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,28),
8. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,71 (vsota osnovnega ponderja 0,57 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,14),
9. prvi otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, ki je najstarejši: 0,76,
10. vsak naslednji otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,66.«.

2. člen

Drugi odstavek 50. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Osebi iz prejšnjega člena, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena starejša od 63 let ženska oziroma 65 let moški in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena tega zakona, se višina minimalnega dohodka, določena v skladu s prejšnjim odstavkom, v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona poveča za:

1. 0,63 osnovnega zneska minimalnega dohodka:
 - za samsko osebo,
 - za edino odraslo osebo v družini in
 - za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,34 osnovnega zneska minimalnega dohodka:
 - za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe;
3. 0,69 osnovnega zneska minimalnega dohodka:
 - za samsko osebo iz 5. točke prvega odstavka 26. člena tega zakona.«.

3. člen

Prvi odstavek 51. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Višina varstvenega dodatka za samsko osebo, ki izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona

in nima lastnega dohodka, se določi v višini 0,63 osnovnega zneska minimalnega dohodka.«.

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Ne glede na prvi, drugi in tretji odstavek tega člena se višina varstvenega dodatka za upravičence do denarne socialne pomoči oziroma za osebe, ki bi do denarne socialne pomoči lahko bile upravičene ter izpolnjujejo pogoje iz 49. člena tega zakona, določi v višini:

1. 0,63 osnovnega zneska minimalnega dohodka:

- za samsko osebo,
- za edino odraslo osebo v družini in
- za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in mu pripada nižji minimalni dohodek;

2. 0,34 osnovnega zneska minimalnega dohodka:

- za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe;

3. 0,69 osnovnega zneska minimalnega dohodka:

- za samsko osebo iz 5. točke prvega odstavka 26. člena tega zakona.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

(1) Postopki za uveljavljanje pravice do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po določbah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO in 57/15) in Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13 in 99/13).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopki ugotavljanja upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka na podlagi vloženih vlog na prvi stopnji decembra 2015, dokončajo po tem zakonu.

(3) Upravičenec, ki ima odločbo o priznanju pravice do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, lahko ne glede na obdobje veljavnosti te odločbe pred potekom obdobja, za katerega mu je bila pravica priznana, v roku od 1. januarja 2016 do 29. februarja 2016 uveljavlja odmero teh pravic po tem zakonu.

(4) Za potrebe odločanja po prejšnjem odstavku se kot dan vložitve vloge šteje 31. december 2015.

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2016.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Višina denarne socialne pomoči (v nadaljevanju: DP), ki naj bi preprečevala absolutno revščino in zagotavljala sredstva za zadovoljevanje minimalnih potreb, ki omogočajo preživetje, se določi tako, da se od višine, ki zadošča za preživetje – od minimalnega dohodka samske osebe oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine (t.i. cenzus) – odšteje dohodek samske osebe oziroma družine, ugotovljen na način, ki ga določa zakon (lastni dohodek).

Minimalni dohodek samske osebe oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine se po veljavnem zakonu določi v skladu z ekvivalenčno lestvico in glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka.

Polna višina osnovnega zneska minimalnega dohodka, ki je določena v sistemskem delu veljavnega zakona¹⁶, tj. 288,81 evra, zaradi uveljavitve Zakona o dodatnih interventnih ukrepih (Uradni list RS, št. 110/11 in 43/12; v nadaljnjem besedilu: ZDIU12) in Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14 in 24/15 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZUJF), ki sta znesek minimalnega dohodka do 31. decembra 2014 določila v višini 260,00 evrov (z možnostjo usklajevanja po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji) še ni stopila v veljavo. Višina omenjenega osnovnega zneska minimalnega dohodka se je v času uporabe Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13 in 99/13; v nadaljnjem besedilu: ZSVarPre), uskladila dvakrat. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 99/13; v nadaljevanju: ZSVarPre-C) je bila uveljavitev oziroma začetek uporabe polne višine osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov s prehodnimi določbami¹⁷ ponovno »zamrznjena«, in sicer za obdobje do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda. Za omenjeno obdobje je bil določen osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 265,22 evrov, z možnostjo usklajevanja po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, saj bi se lahko drugače socialni položaj upravičencev do DP realno poslabšal (glede na prejete zneske). Višina osnovnega zneska minimalnega dohodka se je v času uporabe ZSVarPre-C uskladila dvakrat in trenutno znaša 270,82 evrov.

Zaradi zamika začetka uporabe osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini in z namenom, da se v času zaostrenih javnofinančnih in gospodarskih pogojev določenim skupinam ljudi (predvsem prejemnikom varstvenega dodatka, ki so iz sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja prešli v sistem socialnega varstva in družinam z otroki) z izrednimi ukrepi (z uveljavitvijo ZDIU12 in ZUJF) meja socialne varnosti, določena z novo socialno zakonodajo glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov, ne bi zmanjšala, je bila oblikovana t.i. prehodna ekvivalenčna lestvica za DP. Prehodna ekvivalenčna lestvica je bila na podlagi ZDIU12 oblikovana do 31. decembra 2012¹⁸. ZUJF je njeno veljavnost oziroma uporabo podaljšal do 31. decembra 2014¹⁹, ZSVarPre-C pa za obdobje

¹⁶ Glej prvi odstavek 8. člena ZSVarPre.

¹⁷ Glej prvi odstavek 36. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 99/13).

¹⁸ Glej 4. člen ZDIU 12.

¹⁹ Glej 152. Člen ZUJF.

do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda²⁰.

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v sistemske delu veljavnem zakonu in se v skladu s prehodnimi določbami ZSVarPre-C še ne uporablja (v nadaljevanju: sistemska ekvivalenčna lestvica za DP), znaša DP glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka:

11. prva odrasla oseba: 1 ozmd oziroma 270,82 evrov,
12. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,28 ozmd oziroma 346,65 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,28),
13. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,56 ozmd oziroma 422,48 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,56),
14. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov,
15. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov,
16. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,5 ozmd oziroma 135,41 evrov,
17. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,78 ozmd oziroma 211,24 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,5 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,28),
18. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,64 ozmd oziroma 173,32 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,5 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,14),
19. prvi otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, ki je najstarejši: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov,
20. vsak naslednji otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,6 ozmd oziroma 162,49 evrov.

V primeru dodelitve otroka v skupno varstvo in vzgojo se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka določi v polovični višini merila iz prejšnjega odstavka.

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v prehodnem delu veljavnega zakona in se uporablja v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda (v nadaljevanju: prehodna ekvivalenčna lestvica za DP), znaša DP, glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka (v nadaljnjem besedilu: ozmd):

11. prva odrasla oseba: 1 ozmd oziroma 270,82 evrov,
12. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,28 ozmd oziroma 346,65 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 ozmd in dodatka za delovno aktivnost 0,28 ozmd),

²⁰ Glej 36. člen ZSVarPre-C.

13. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,56 ozmd oziroma 422,48 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 ozmd in dodatka za delovno aktivnost 0,56 ozmd),
14. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov,
15. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,8 ozmd oziroma 216,65 evrov,
16. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,6 ozmd oziroma 162,49 evrov,
17. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,88 ozmd oziroma 238,32 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,6 ozmd in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,28 ozmd),
18. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,74 ozmd oziroma 200,40 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,6 ozmd in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,14 ozmd),
19. prvi otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, ki je najstarejši: 0,8 ozmd oziroma 216,65 evrov,
20. vsak naslednji otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,7 ozmd oziroma 189,57 evrov.

V primeru dodelitve otroka v skupno varstvo in vzgojo se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka določi v polovični višini zgoraj navedenega merila za otroka.

Kot že omejeno zgoraj se prehodna ekvivalenčna lestvica za DP uporablja od 1. 1. 2012 do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda. Z ugotovitvijo, da je gospodarska rast presegla 2-odstotka bruto domačega proizvoda, se uveljavi tudi polna višina osnovnega zneska minimalnega dohodka, tj. 288,81 evrov.

Veljavni zakon določa, da gospodarsko rast ugotovi Statistični urad Republike Slovenije. Sklep o ugotovitvi, da je gospodarska rast presegla 2-odstotka bruto domačega proizvoda, Vlada Republike Slovenije objavi v Uradnem listu Republike Slovenije do 30. septembra leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda.

Statistični urad Republike Slovenije je ugotovil, da je gospodarska rast presegla 2-odstotka bruto domačega proizvoda v letu 2014, zato bi brez spremembe veljavnega zakona prehodna ekvivalenčna lestvica za DP prenehala veljati s 1. januarjem 2016, začela pa bi se uporabljati sistemska ekvivalenčna lestvica za DP. Glede na zgoraj navedeno se s 1. januarjem 2016 začne uporabljati tudi osnovni znesek minimalnega dohodka v polni višini 288,81 evrov.

Predlagatelj zakona ugotavlja, da bi bili z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za DP oziroma ukinitvijo prehodne ekvivalenčne lestvice za DP, upravičenci do DP na slabšem. Na slabšem bi bile predvsem enostarševske družine z dvema otrokoma ali več (več kot imajo otrok, večja je razlika – za več bodo prikrajšani) – 1785 družin in vse dvostarševske družine (več kot imajo otrok, večja je razlika – za več bodo prikrajšani) – 8300 družin.

Enostarševska družina z dvema otrokoma brez dohodkov in premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do DP v višini 785,37 evrov. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v

polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena do 779,78 evrov DP, t.j. do 5,59 evrov manj DP.

Dvostarševska družina z dvema otrokoma brez dohodkov in premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do DP v višini 839,54 evrov. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena do 808,66 evrov DP, t.j. do 30,88 evrov manj DP.

Z namenom, da z uveljavitvijo oziroma z začetkom uporabe osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR od 1. januarja 2016 dalje, nobena zgoraj omenjena skupina ne bi bila na slabšem, se predlaga nova ekvivalenčna lestvica za DP.

Predlog nove ekvivalenčne lestvice za DP, glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka 288,81 evrov (v nadaljnjem besedilu: ozmd):

1. prva odrasla oseba: 1 ozmd oziroma 288,81 evrov,
2. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,28 ozmd oziroma 369,67 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 ozmd in dodatka za delovno aktivnost 0,28 ozmd),
3. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,56 ozmd oziroma 450,54 evrov (vsota osnovnega ponderja 1 ozmd in dodatka za delovno aktivnost 0,56 ozmd),
4. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7 ozmd oziroma 202,16 evrov,
5. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,76 ozmd oziroma 219,50 evrov,
6. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,57 ozmd oziroma 164,62 evrov,
7. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,85 ozmd oziroma 245,48 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,57 ozmd in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,28 ozmd),
8. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,71 ozmd oziroma 205,05 evrov (vsota osnovnega ponderja 0,57 ozmd in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,14 ozmd),
9. prvi otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, ki je najstarejši: 0,76 ozmd oziroma 219,50 evrov,
10. vsak naslednji otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,66 ozmd oziroma 190,61 evrov.

V primeru dodelitve otroka v skupno varstvo in vzgojo se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka določi v polovični višini zgoraj navedenega merila za otroka.

Enostarševska družina z dvema otrokoma brez dohodkov in premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do DP v višini 785,37 evrov. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo predlagane nove sistemske ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena do 814,44 evrov DP, t.j. do 29,07 evrov več DP kot trenutno.

Dvostarševska družina z dvema otrokoma brez dohodkov in premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do DP v višini 839,54 evrov. Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo predlagane nove sistemske ekvivalenčne lestvice za DP, pa bi bila lahko upravičena do 863,54 evrov DP, t.j. do 24 evrov več DP kot trenutno.

K 2. členu:

Do varstvenega dodatka (v nadaljevanju: VD) so po ZSVarPre upravičene osebe, ki so trajno nezaposljive ali trajno nezmožne za delo ali so nezaposlene in starejše od 63 let za ženske oziroma od 65 let za moške in so upravičene do denarne socialne pomoči oziroma bi do nje lahko bile upravičene ali katerih lastni dohodek oziroma lastni dohodek družine, ugotovljen na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, presega višino njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine, ugotovljenega na način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, ne presega pa višine njihovega minimalnega dohodka oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine za varstveni dodatek, ter izpolnjujejo druge pogoje po tem zakonu. Do VD niso upravičene osebe, ki so v celodnevem institucionalnem varstvu v socialnovarstvenem zavodu.

Minimalni dohodek samske osebe oziroma seštevka minimalnih dohodkov posameznih družinskih članov družine se po veljavnem zakonu določi v skladu z ekvivalenčno lestvico in glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka.

Polna višina osnovnega zneska minimalnega dohodka, ki je določena v sistemskem delu veljavnega zakona²¹, tj. 288,81 evra, zaradi uveljavitve Zakona o dodatnih interventnih ukrepih (Uradni list RS, št. 110/11 in 43/12; v nadaljnjem besedilu: ZDIU12) in Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14 in 24/15 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZUJF), ki sta znesek minimalnega dohodka do 31. decembra 2014 določila v višini 260,00 evrov (z možnostjo usklajevanja po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji) še ni stopila v veljavo. Višina omenjenega osnovnega zneska minimalnega dohodka se je v času uporabe ZSVarPre uskladila dvakrat. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 99/13; v nadaljevanju: ZSVarPre-C) je bila uveljavitev oziroma začetek uporabe polne višine osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov s prehodnimi določbami²² ponovno »zamrznjena«, in sicer za obdobje do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda. Za omenjeno obdobje je bil določen osnovni znesek minimalnega dohodka v višini 265,22 evrov, z možnostjo usklajevanja po zakonu, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, saj bi se lahko drugače socialni položaj upravičencev do VD realno poslabšal (glede na prejete zneske). Višina osnovnega zneska minimalnega dohodka se je v času uporabe ZSVarPre-C uskladila dvakrat in trenutno znaša 270,82 evrov.

Enako kot pri DP je bila zaradi zamika začetka uporabe osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini in z namenom, da se v času zaostrenih javnofinančnih in gospodarskih pogojev določenim skupinam ljudi (predvsem prejemnikom varstvenega dodatka, ki so iz sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja prešli v sistem socialnega varstva in družinam z otroki) z izrednimi ukrepi (z uveljavitvijo ZDIU12 in ZUJF) meja socialne varnosti, določena z novo socialno zakonodajo glede na razmerje do osnovnega zneska minimalnega dohodka v

²¹ Glej prvi odstavek 8. člena ZSVarPre.

²² Glej prvi odstavek 36. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 99/13).

višini 288,81 evrov, ne bi zmanjšala, oblikovana t.i. prehodna ekvivalenčna lestvica za VD. Prehodna ekvivalenčna lestvica je bila na podlagi ZDIU12 oblikovana do 31. decembra 2012²³. ZUJF je njeno veljavnost oziroma uporabo podaljšal do 31. decembra 2014²⁴, ZSVarPre-C pa za obdobje do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda²⁵.

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v sistemskem delu veljavnem zakonu in se v skladu s prehodnimi določbami ZSVarPre-C še ne uporablja (v nadaljevanju: sistemska ekvivalenčna lestvica za VD), se višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana za ugotavljanje upravičenosti do VD v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena ZSVarPre določi na enak način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do DP po tem zakonu, pri čemer se osebi, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za žensko oziroma od 65 let za moškega in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena ZSVarPre, ta višina minimalnega dohodka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona (trenutno 270,82 evrov)²⁶ v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda, poveča za:

1. 0,56 osnovnega zneska minimalnega dohodka (151,66 evrov²⁷) za samsko osebo, za edino odraslo osebo v družini in za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,28 osnovnega zneska minimalnega dohodka (75,83 evrov²⁸) za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe.

Cenzus za VD tako znaša:

1. 1,56 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 422,48 evrov²⁹ (z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 450,54 evrov) za samsko osebo;
2. 1,26 osnovnega zneska minimalnega dohodka (363,90 evrov) za samsko osebo, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi;
3. 2,06 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 557,89 evrov³⁰ (z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 594,95 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi, nobena ni aktivna), v kateri samo en družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD;
4. 2,34 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 633,71 evrov³¹ (z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 675,81 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi), v kateri obe osebi izpolnjujeta pogoje za upravičenost do VD.

Glede na ekvivalenčno lestvico, ki je določena v prehodnem delu veljavnega zakona in se uporablja v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda (v nadaljevanju: prehodna ekvivalenčna lestvica za VD), se višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana za ugotavljanje upravičenosti do VD v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena ZSVarPre določi na

²³ Glej sedmi, osmi, deveti in deseti odstavek 4. člena ZDIU 12.

²⁴ Glej sedmi, osmi, deveti in deseti odstavek 152. člena ZUJF.

²⁵ Glej osmi, deveti, deseti in enajsti odstavek 36. člen ZSVarPre-C.

²⁶ Glej prvi odstavek 36. člena ZSVarPre-C ter Sklep o usklajeni višini minimalnega dohodka od julija 2015 (Uradni list RS, št. 57/15).

²⁷ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

²⁸ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

²⁹ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

³⁰ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

³¹ Izračun z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 270,82 evrov.

enak način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu, pri čemer se osebi, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za žensko oziroma od 65 let za moškega in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena ZSVarPre, ta višina minimalnega dohodka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona (trenutno 270,82 evrov) v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda, poveča za:

1. 0,73 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 197,70 evrov) za samsko osebo, za edino odraslo osebo v družini in za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,36 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 97,50 evrov) za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe.

Cenzus za VD tako znaša:

1. 1,73 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 468,52 evrov, z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 499,64 evrov) za samsko osebo;
2. 1,53 osnovnega zneska minimalnega dohodka (414,35 evrov) za samsko osebo, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi;
3. 2,33 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 631,01 evrov, z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 672,92 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi, nobena ni aktivna), v kateri samo en družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD;
4. 2,69 osnovnega zneska minimalnega dohodka (trenutno 728,50 evrov, z upoštevanjem osnovnega zneska minimalnega dohodka v višini 288,81 evrov 776,90 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi), v kateri obe osebi izpolnjujeta pogoje za upravičenost do VD.

Kot že omejeno zgoraj se prehodna ekvivalenčna lestvica za VD uporablja od 1. 1. 2012 do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda. Z ugotovitvijo, da je gospodarska rast presegla 2-odstotka bruto domačega proizvoda, se uveljavi tudi polna višina osnovnega zneska minimalnega dohodka, tj. 288,81 evrov.

Veljavni zakon določa, da gospodarsko rast ugotovi Statistični urad Republike Slovenije. Sklep o ugotovitvi, da je gospodarska rast presegla 2-odstotka bruto domačega proizvoda, Vlada Republike Slovenije objavi v Uradnem listu Republike Slovenije do 30. septembra leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2-odstotka bruto domačega proizvoda.

Statistični urad Republike Slovenije je ugotovil, da je gospodarska rast presegla 2-odstotka bruto domačega proizvoda v letu 2014, zato bi brez spremembe veljavnega zakona prehodna ekvivalenčna lestvica za VD prenehala veljati s 1. januarjem 2016, začela pa bi se uporabljati sistemska ekvivalenčna lestvica za VD. Glede na zgoraj navedeno se s 1. januarjem 2016 začne uporabljati tudi osnovni znesek minimalnega dohodka v polni višini 288,81 evrov.

Predlagatelj zakona ugotavlja, da bi bili z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za VD oziroma ukinitvijo prehodne ekvivalenčne lestvice za VD, upravičenci do VD na slabšem. Samska oseba, ki prejema pokojnino v višini 400 evrov, in je brez premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani je trenutno, ob izpolnjevanju vseh zakonsko določenih pogojev, lahko upravičena do VD v višini 68,51 evrov (cenzus v višini 1,73 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 468,51 evrov minus pokojnina). Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo sistemske ekvivalenčne lestvice za VD (in za DP), pa bi bila lahko upravičena le do 50,54 evrov varstvenega dodatka (cenzus v višini 1,56 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 450,54 evrov minus pokojnina), t.j. do 17,97 evrov VD manj kot trenutno.

Z namenom, da z uveljavitvijo oziroma z začetkom uporabe osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR od 1. januarja 2016 dalje, upravičenci do varstvenega dodatka ne bi bili na slabšem, se predlaga nova ekvivalenčna lestvica za VD.

Predlaga se, da se višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana za ugotavljanje upravičenosti do VD, ki se določi na enak način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do DP po tem zakonu, pri osebi, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za žensko oziroma od 65 let za moškega in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena ZSVarPre, v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka 288,81 poveča za:

1. 0,63 osnovnega zneska minimalnega dohodka za samsko osebo, za edino odraslo osebo v družini in za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada nižji minimalni dohodek;
2. 0,34 osnovnega zneska minimalnega dohodka za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe;
3. 0,69 osnovnega zneska minimalnega dohodka za samsko osebo iz 5. točke prvega odstavka 26. člena tega zakona.

Cenzus za VD bi tako znašal:

1. 1,63 osnovnega zneska minimalnega dohodka (470,76 evrov) za samsko osebo;
2. 1,69 osnovnega zneska minimalnega dohodka (418,77 evrov) za samsko osebo, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi;
3. 2,2 osnovnega zneska minimalnega dohodka (635,38 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi, nobena ni aktivna), v kateri samo en družinski član izpolnjuje pogoje za upravičenost do VD;
4. 2,54 osnovnega zneska minimalnega dohodka (733,57 evrov) za dvočlansko družino (2 odrasli osebi), v kateri obe osebi izpolnjujeta pogoje za upravičenost do VD.

Z uporabo osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 EUR in hkratno uporabo nove sistemske ekvivalenčne lestvice za VD (in za DP), bi bila lahko samska oseba, ki prejema pokojnino v višini 400 evrov in je brez premoženja ter obstoja krivdnega razloga na njeni strani, upravičena do 70,76 evrov varstvenega dodatka (cenzus v višini 1,63 osnovnega zneska minimalnega dohodka oziroma 470,76 evrov minus pokojnina), t.j. do 2,25 evrov VD več kot trenutno.

K 3. členu:

Glej obrazložitev k 2. členu.

K 4. členu:

Člen določa, da se postopki za uveljavljanje pravice do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, dokončajo po trenutno veljavnih določbah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakona o socialno varstvenih prejemkih, razen postopki ugotavljanja upravičenosti do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka na podlagi vloženih vlog na prvi stopnji decembra 2015, za katere je določeno, da se dokončajo po tem zakonu.

Člen določa še, da lahko upravičenec, ki ima odločbo o priznanju pravice do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, ne glede na obdobje veljavnosti te odločbe pred potekom obdobja, za katerega mu je bila pravica priznana, v roku od 1. januarja 2016 do 29. februarja 2016 uveljavlja odmero teh pravic po tem zakonu. Za potrebe odločanja se v tem primeru kot dan

vložitve vloge šteje 31. december 2015.

K 5. členu:

Člen določa začetek veljavnosti zakona in začetek njegove uporabe. Zamik začetka uporabe tega zakona je predviden na 1. januar 2016, saj se bo s tem datumom pričel uporabljati osnovni znesek minimalnega dohodka v polni višini. V izogib poslabšanju stanja določenih skupin upravičencev do DP in VD, se predlaga, da se novi ekvivalenčni lestvici za DP in VD začneta uporabljati skupaj z začetkom uporabe osnovnega zneska minimalnega dohodka v polni višini. Glej tudi obrazložitev k 1. in 2. členu.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

26. člen **(merila za določitev višine minimalnega dohodka)**

(1) Višina minimalnega dohodka za vlagatelja in posameznega družinskega člana vlagatelja se v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona določi po naslednjih merilih:

1. prva odrasla oseba: 1,
2. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 1,28 (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,28),
3. prva odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 1,56 (vsota osnovnega ponderja 1 in dodatka za delovno aktivnost 0,56),
4. samska oseba med dopolnjenim 18. in dopolnjenim 26. letom starosti, prijavljena pri pristojnem organu za zaposlovanje v evidenci brezposelnih oseb oziroma v evidenci iskalcev zaposlitve, ki ima prijavljeno stalno prebivališče na istem naslovu kot starši ali dejansko prebiva z njimi ter imajo starši dovolj lastnih sredstev za preživljanje: 0,7,
5. samska oseba, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali nezaposlena in starejša od 63 let za ženske in 65 let za moške, ki ima prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na istem naslovu kot osebe, ki niso družinski člani po tem zakonu in imajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, oziroma dejansko prebiva z njimi: 0,7,
6. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,5,
7. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu več kot 128 ur na mesec: 0,78 (vsota osnovnega ponderja 0,5 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,28),
8. vsaka naslednja odrasla oseba, ki je delovno aktivna v obsegu od 60 do 128 ur na mesec: 0,64 (vsota osnovnega ponderja 0,5 in polovičnega ponderja dodatka za delovno aktivnost prve odrasle osebe, ki je delovno aktivna v enakem obsegu ur na mesec, 0,14),
9. prvi otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, ki je najstarejši: 0,7,
10. vsak naslednji otrok osebe, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,6.

(2) V primeru dodelitve otroka v skupno varstvo in vzgojo se višina minimalnega dohodka za otroka v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka določi v polovični višini merila iz prejšnjega odstavka.

(3) Kot prva odrasla oseba se šteje:

1. samska oseba,
2. mladoletna oseba brez staršev, ker so ti umrli ali ker v življenjski skupnosti zaradi nasilja v družini, zaradi katerega so začeti ali tečejo postopki v skladu s predpisi, ki urejajo preprečevanje nasilja v družini, ni več dejansko povezana z njimi,
3. polnoletna oseba, dokler so jo starši v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja, dolžni preživljati in ki v življenjski skupnosti zaradi nasilja v družini, zaradi katerega so sproženi ali tečejo postopki v skladu s predpisi, ki urejajo preprečevanje nasilja v družini, ni več dejansko povezana z njimi.

(4) Kot prva odrasla oseba v družini se:

1. v primeru zakoncev oziroma oseb, ki živita v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti, od katerih nobena nima statusa aktivne osebe, šteje tista oseba, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči, razen če je na njeni strani podan krivdni razlog iz tega zakona,
2. v primeru zakoncev oziroma oseb, ki živita v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja

- zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti, ki imata obe status aktivne osebe, šteje tista oseba, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči oziroma tista oseba, ki ima status delovno aktivne osebe, razen če je na njeni strani podan krivdni razlog iz tega zakona,
3. v primeru zakoncev oziroma oseb, ki živita v življenjski skupnosti, ki je po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti, od katerih ima ena status aktivne osebe, šteje tista oseba, ki ima status aktivne osebe, razen če je na njeni strani podan krivdni razlog iz tega zakona,
4. v primeru enostarševske družine, šteje tista oseba, ki je roditelj.

(5) Za naslednjo odraslo osebo v družini se šteje polnoletna oseba, ki se po tem zakonu šteje v družino in ki ni otrok iz 9. ali 10. točke prvega odstavka tega člena.

(6) Kot aktivna oseba se šteje oseba, ki je zaposlena ali nezaposlena in je zmožna za delo.

(7) Dodatek za delovno aktivnost je dodatek k minimalnemu dohodku delovno aktivne samske osebe ali odraslega družinskega člana, namenjen spodbujanju k delu ali ohranjanju motivacije za delo.

(8) Kot delovno aktivne osebe se štejejo zaposlene osebe, osebe, ki opravljajo dejavnost, osebe, ki so vključene v ukrepe aktivne politike zaposlovanja in programe psihosocialne rehabilitacije, katerih cilj je zaposlitev, družinski pomočnik po zakonu, ki ureja socialno varstvo, osebe, ki so upravičene do delnega plačila za izgubljeni dohodek po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, osebe, ki imajo sklenjeno pogodbo o opravljanju volonterskega pripravništva, osebe, ki imajo sklenjen pisni dogovor o prostovoljskem delu po zakonu, ki ureja prostovoljstvo, ter osebe, ki so vključene v zaposlitveno rehabilitacijo.

(9) Za osebe iz prejšnjega odstavka, ki so vključene v programe psihosocialne rehabilitacije, ter za osebe, ki imajo sklenjen pisni dogovor o prostovoljnem delu, se šteje, da so delovno aktivne v obsegu od 60 do 128 ur na mesec.

(10) Za osebe, ki opravljajo dejavnost, se štejejo osebe, ki opravljajo katerokoli samostojno dejavnost, kot so samostojni podjetniki posamezniki ali samostojne podjetnice posameznice po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, osebe, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost, osebe, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško ali kakšno drugo kulturno dejavnost, osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost s področja zdravstva, socialne varnosti, znanosti ali zasebno veterinarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo odvetniško ali notarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo.

(11) Za osebe, ki opravljajo dejavnost, se šteje, da so delovno aktivne v obsegu več kot 128 ur na mesec, razen če se iz drugih okoliščin ugotovi drugače.

(12) Šteje se, da imajo osebe iz 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena, ki niso družinski člani, dovolj lastnih sredstev za preživljanje, če njihov dohodek presega minimalni dohodek, ki bi jim pripadal, če ne bi imele drugih dohodkov.

(13) V primeru otroka, ki živi v enostarševski družini po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, se višina minimalnega dohodka za družino za vsakega takega otroka poveča za 20 odstotkov osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona.

50. člen

(merila za določitev višine minimalnega dohodka za varstveni dodatek)

(1) Višina minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana za ugotavljanje upravičenosti do varstvenega dodatka se v razmerju do osnovnega zneska minimalnega

dohodka iz 8. člena tega zakona določi na enak način, kot velja za ugotavljanje upravičenosti do denarne socialne pomoči po tem zakonu.

(2) Osebi iz prejšnjega člena, ki je trajno nezaposljiva ali trajno nezmožna za delo ali starejša od 63 let ženska oziroma 65 let moški in pri kateri ni podan krivdni razlog iz 28. člena tega zakona, se višina minimalnega dohodka, določena v skladu s prejšnjim odstavkom, v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena tega zakona poveča za:

1. 0,56 osnovnega zneska minimalnega dohodka:

- za samsko osebo,
- za edino odraslo osebo v družini in
- za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena in mu pripada nižji minimalni dohodek;

2. 0,28 osnovnega zneska minimalnega dohodka:

- za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe.

51. člen

(način določitve višine varstvenega dodatka)

(1) Višina varstvenega dodatka za samsko osebo, ki izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in nima lastnega dohodka, se določi v višini 0,56 osnovnega zneska minimalnega dohodka.

(2) Višina varstvenega dodatka za samsko osebo, ki izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in ima lastni dohodek, se določi v višini razlike med minimalnim dohodkom za varstveni dodatek, ki pripada tej osebi, in njenim lastnim dohodkom.

(3) Višina varstvenega dodatka za osebo, ki izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in se nahaja v družini, se določi kot razlika med seštevkom minimalnih dohodkov za varstveni dodatek, ki pripadajo posameznim družinskim članom družine, in lastnim dohodkom družine.

(4) Ne glede na prvi, drugi in tretji odstavek tega člena se višina varstvenega dodatka za upravičence do denarne socialne pomoči oziroma za osebe, ki bi do denarne socialne pomoči lahko bile upravičene ter izpolnjujejo pogoje iz 49. člena tega zakona, določi v višini:

1. 0,56 osnovnega zneska minimalnega dohodka:

- za samsko osebo,
- za edino odraslo osebo v družini in
- za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in mu pripada nižji minimalni dohodek;

2. 0,28 osnovnega zneska minimalnega dohodka:

- za odraslo osebo v družini, v kateri njen odrasli družinski član izpolnjuje pogoje iz 49. člena tega zakona in mu pripada višji minimalni dohodek ali ima status aktivne osebe.